

7de Kredts (Madsen) dernæst talte om den offentlige Mening og Tillid, saa tror jeg, den ærede 4de Landstingsmand for 8de Kredts (Dvesen) i Virkeligheden har besvaret denne Henvisning til den offentlige Mening, idet han sagde, at det var Rigsdagens Beslutninger, som var Udtrykket for den. Jeg takker det ærede Medlem for denne Udtalelse: thi derved fik dog Landstinget Seilighed til at komme med, ellers ere vi altid vant til at høre, at den offentlige Mening fandt sit Udtryk i Folkethinget; men derved er det tillige givet, at den offentlige Mening her i Landet er delt, og at man ikke kan forpagte den offentlige Mening udelukkende til Fordel for sig. Det maa det 2det ærede Medlem for 7de Kredts ogsaa vide ved at se hen til Kjendsgjerninger. Han sagde, at ingen Regjering kunde bestaa, som ikke var baaret af den offentlige Mening og Tillid. Men hvis det ærede Medlem vil se hen til, at vi nu have et Ministerium, som nu har bestaaet i 11 Aar, saa maa dog den offentlige Mening til en vis Grad i alt Fald have støttet dette Ministerium (Hør!); denne Kjendsgjerning tør jeg nok sætte mod det ærede Medlems Paastand. Men saa var der en anden Ting. Det ærede Medlem sagde, at jeg havde talt om en Nødstilstand, ja det har jeg; thi naar den ene Afdeling af Rigsdagen hindrer Lovens Fremkomst, ja selv hindrer Finantslovens Fremkomst, som dog ere nødvendige til Statshusholdningens Førelse, saa siger jeg, der er Nødstilstand, en Nødstilstand, der nødvendigvis Brugen af den Nødhjælp, som Grundlovens § 25 indeholder, og naar jeg altsaa har talt om det andet Thing, har det kun været netop for at begrunde dette Things Forhold til disse provisoriske Love. Det er kun for saa vidt jeg har talt om det andet Thing, netop som Motivering af Landstingets Stilling; det mener jeg, kan under de givne Forhold ikke undgaas. Saa sagde det ærede Medlem, at jeg skulde have sagt: Nød bryder alle Love. Det vedkjender jeg mig slet ikke. Jeg har sagt: En Regjering maa have Magtmidler til at befjæmpe dette Forsøg paa at demokratisere Befolkningen, men naar Regjeringen søger disse Magtmidler gennem Lov, er dette et tydeligt Bevis paa at det ikke er Meningen at ville bryde Lovene, men tværtimod gennem Lovens Magtmidler at søge at befjæmpe den hele Virksomhed, da den netop gaar ud paa at føre Befolkningen bort fra de lovlige Tilstande og føre den ind paa Egenmægtighedens og Revolutionens Vej. — Det ærede Medlem sagde, at jeg holder altid af at tale om Visnepolitikken. Jeg skal ikke nægte, at det Emne interesserer mig. Jeg

kan godt forstaa, at det ærede Medlem ikke kan lide, at der tales derom. Han sagde, at naar en Lov bliver baaren frem af Befolkningens Trang og Tarv, saa vil den tilsidst bryde igjennem. Det antager jeg netop ogsaa er Tilfældet med de Love, som Ministeriet har forelagt. Derfor vil det ogsaa vise sig, at de bryde igjennem, og at de ville nåde sig til at ophøre med Visnepolitik, de tvinge til Forhandling. Det er ganske vist for saa vidt en Sandhed, men som jeg mener at kunne tage til Indtægt, for saa vidt det viser sig, at den Politikk bliver man dog nødt til at ophøre med. Det hindrer ikke, at saalænge den er bleven udfoldet Aar for Aar, og saa længe man ikke har villet være med til ikke blot at fremme gavnlige Reforme, men end ikke at fremme de ligefrem nødvendige Foranstaltninger, saalænge har Regjeringen maattet ty til Nødhjælp, og for saa vidt er det fuldt forsvareligt og fuldt ud anerkjendelsesværdigt, at Regjeringen efter Evne søger at raade Bod paa den Nødstilstand, som Nedlæggelsen af Arbeidet har fremkaldt.

Bloug: Jeg vil gjerne takke det 2det ærede Medlem for 7de Kredts (Madsen) for den Høiagtelse, han er saa god at stænte mig, men jeg tilstaa, at jeg vilde sætte større Pris paa hans Høiagtelse, hvis det var ham muligt at følge mig paa min senere politiske Bane. Jeg har nemlig altid ment, at vi levede for at lære, og jeg tror, at jeg har lært Afkilligt, siden jeg sad i den grundlovgivende Rigsforsamling. Ganske vist var jeg den Gang mere end nu tilbøielig til at betragte den almindelige Valgret — ja almindelig er vor Valgret jo for Resten ikke, men altsaa den Valgret, som vi nu have, — som et Gode; men alligevel vil det ærede Medlem kunne finde i disse Forhandlinger, at jeg var et af de Medlemmer, som nærede de mindst sangviniske Forhaabninger om den. — Svad. min Mening i 1866 angaar, saa har jeg den endnu usforandret; men jeg maa gjøre opmærksom paa, at et Dyingdepunkt kan man ikke give sig selv. Det kommer af sig selv og erhverves kun igjennem en Udvikling af dygtigt og flittigt Arbeide. Naar man altsaa stiller sine Fordringer udover — det paastaar jeg — de ved Grundloven givne Grændser og ovenikjøbet forfalder til Visnepolitik, saa kan man ikke gjøre Fordring paa at beholde Dyingdepunktet — det glider bort af sig selv.

Dvesen: Den 4de Landstingsmand for 1ste Kredts (Madsen) mente, at jeg havde misforstaaet, hvorfor den foreløbige Lov af 5te Mai 1885 var fremkommet. Det tror